

Nytt om gammelt

August 2008 – Nr. 3/08

FÅBERG OG LILLEHAMMER HISTORIELAG

Medlemstur fra Mesnasaga

14. september

Kai Solbakken er turlleder langs Mesnavassdraget. Foto: GD

Søndag 14. september arrangerer Fåberg og Lillehammer Historielag medlemstur langs Mesnaelva. Turen starter fra Mesnasaga og ender i Sjøseterveien. Underveis er det matpause ved Øvstdalsfossen, det klart mektigste partiet langs elva.

– Vi har vært så heldige å få Kai Solbakken som turlleder, ingen kjenner Mesnavassdraget bedre enn ham, sier Roar Torgersen, ansvarlig for turen. – Vi skulle gjerne ha tatt hele turen ned til byen, men tiden gjør at vi har måttet velge ut deler av vassdraget, og konsentrerer oss denne gangen om det øverste partiet.

– Turen starter med buss fra Lurhaugen kl. 10.00. Bussen kjører til Mesnasaga og møter oss igjen i Sjøseterveien. Retur derfra er satt til kl. 15, men det er ikke alltid så lett å beregne nøyaktig tid på forhånd.

Mesnaturen

- Deltagerne må betale egenandel med kr. 50,-.
- Påmelding på telefon til Kirsten Andberg, 61 25 06 74, eller mobil 907 15 363.
- E-postadresse: kirsten.andberg@tele2.no
- Turen blir ikke annonsert i avisene.
- Deltagerantallet er begrenset og det lønner seg å være tidlig ute med påmeldingen.

Ved Øvstdalsfossen spanderer historielaget kaffe og noe å bite i, men vi blir borte så pass lenge at noen kanskje ønsker å ha med seg ekstra mat eller drikke, sier Torgersen.

Mesnaelva står beskrevet i historielagets Vandrebøker, i førsteutgaven fra 1984 er informasjonen om vassdraget å finne fra side 17 og utover. I utgaven fra 1991 begynner stoffet på side 19.

Turen arrangeres på den offisielle Kulturminnedagen 2008, søndag 14. september. Alle lag, foreninger, kommuner og kulturinstitusjoner er invitert til å være med på å markere denne dagen og ta et felles løft for å skape forståelse for kulturminner og kulturmiljøer. Kulturminnedagen er en del av den europeiske satsingen. Årets tema er Mangfoldig fritid.

Øvstdalsfossen.

Tegning av Einar Sigstad i Vandreboka for Fåberg og Lillehammer.

Omvysning i Storm Munchs skolemuseum

Johan Storm Munch da skolemuseet ved Lillehammer videregående skole ble åpnet sommeren 2000.

Fåberg og Lillehammer Historielag har torsdag 2. oktober en spesialomvisning ved de historiske samlingene på Lillehammer videregående skole. Tidligere rektor Johan Storm Munch vil stå for omvisningen. Storm Munch har æren for at de historiske minnene ble skikkelig samlet og sikret. "Museet" er da også kalt Storm Munchs skolemuseum.

Lillehammer videregående skole kan føre historien tilbake til 1849. Skolens første rektor var Ulrik Frederik Lange fra 1849 til 1878. Spesielt er det at sangen til åpningen av skolens nybygg fredag 5. november 1858, *Skolehuset*, ble skrevet av den unge Henrik Ibsen. Trolig var litteraten Paul Botten-Hansen mellommann. Botten-Hansen hadde vært kjøpmannssvern i Lillehammer, før han flyttet til Christinia og ble sentral i det litterære miljøet.

I samlingene på skolen er det oppbevart mange bøker, bilder, karter, pulter, undervisningsmaterieell i kjemi og fysikk, og svært mye annet som viser utviklingen

fra Lillehammer Middel- og Real-skole i 1849, via Lillehammer kommunale høiere almenkskole, Lillehammer gymnas og flere andre navn til det ble Lillehammer videregående skole i 1976.

Johan Storm Munch har skrevet boken som kom til skolens 150-årsjubileum i 1999, *Lillehammer videregående skole 150 år, 1849-1999*.

Det blir spesialomvisning med Johan Storm Munch i museet **torsdag 2. oktober kl. 18.**

Frammøte ved inngangen til Lillehammer videregående skole. Begrenset antall. Ingen egenandel.

Påmelding:

Etter 15. september.

Kari Brennum:

telefon 61 25 99 84 etter kl. 19.

Mobiltelefon: 926 35 738

E-post: kari.brennum@lillehammer.kommune.no

80 på medlemstur langs Panoramavegen

80 personer fikk oppleve Panoramaveien og den fenomenale utsikten over Mjøsa og Lillehammer denne junisøndagen, og mang en deltager fikk festet minnet til kameraet.

På sin lune og trivelige måte guidet Ole H. Rønningen oss fra Lurhaugen til Brattberg. Her fikk deltagerne en uventet invitasjon til å stige inn i den gamle hovedbygningen på gården. En stor takk til Odd Aaslund som åpnet huset for oss. Turen gikk så til fots til Borohytta, også kalt Petterkåken. Her fikk vi et interessant foredrag om livet i hytta under 2. verdenskrig av Eivind Kjellsmoen og Jon Vegard Lunde.

De sprekete i følget tok veien ned brattlia, men de fleste valgte buss-skyss til Boro gård og nydelig bevertning på tun, i hage eller i alle stuene på gården. Takk til Gunlaug Boro som ordnet til i Petterkåken og svingte seg raskt

hjem til gården for å ta imot alle "vandrerne"

Arkeolog Tom Haraldsen fra Mjøsuseet ga oss en spennende orientering om de rike gravfunnene som ble gjort på jordene langs E-6 ved omlegging av veien.

Siste post på programmet var en orientering om Vingrom kirke av Inger Elisabeth Fryjordet. Kirka feirer 100-årsjubileum i år og Fryjordet har skrevet bok om kirka.

Samling på Borohytta, det som også er kalt Petterkåken. Foto: Ole Magne Jørstad.

Omfattende stoff om seterstellet

Ole H. Rønningen er i ferd med å avslutte innsamlingen av et omfattende materiale om setrene i Fåberg. Han har tatt for seg begge siden av vassdraget i gamle Fåberg kommune, og skriver både om nåværende og nedlagte setrer.

Rønningen har gått svært omfattende til verks, arbeidet har vært tidkrevende med mange og lange turer på til dels gjengrodde stier. Nå begynner han å nærme seg mål med innsamlingsarbeidet, men det gjenstår ennå atskillig arbeid før boken kan gå i trykken. Rønningen har fotografert alle setrene fra flere vinkler, og har samlet mange opplysninger om seterbruk, tradisjoner, bygningshistorie og andre forhold knyttet til det gamle seterbruket i bygda. Han har hatt god hjelp av Maria Seines fra kulturretaten i kommunen, blant annet en del skrivearbeid og fotografering.

Ole H. Rønningen, tidligere

*Ole H. Rønningen ved mikrofilmmaskinen i hjemmet sitt på Traasethstranda.
Foto: Kirsten Andberg.*

formann i laget, har gjennom årene samlet svært mye verdifullt stoff fra Fåberg. Sammen med Anita Smestad sto han bak de to bøkene om husmannsvesenet, og han har gjennom årene hatt mange artikler i historielagets

årbøker. Han har også i mange år hatt ansvaret for historielagets stand på den årlige Jorekstadbasaren, og har vært turlleder flere ganger, for å nevne noe av det frivillige arbeidet han har lagt ned for historielaget.

Kjenner du sangerguttene på bildet?

I vel halvannet år har Fåberg og Lillehammer Historielag hatt Månedens Fotografi på Lillehammer Bibliotek i Wieses gate. Bildene er forstørret til storformat og stilt ut i ramme og passepartout ved lokalhistorisk avdeling i andre etasje i biblioteket.

Etter responsen å dømme, er tiltaket positivt. Noe av bakgrunnen for tiltaket er å få navngitt eldre fotografier. På mange er det avbildet et stort antall mennesker, men vi mangler navn på mange av dem. Derfor vil vi i tiden fremover gjengi en del av fotografiene i Nytt om gammelt, og håper at medlemmene vil studere bildene og gi beskjed om personer de måtte gjenkjenne.

Skriv ned opplysningene, enten på et postkort/ brev eller

som e-post. Send oss gjerne bildet og skriv på nr. på personene du kjenner, eller ta en kopi om du ikke vil ødelegge bladet. Send brevet til Fåberg og Lillehammer Historielag, Postboks

331, 2602 Lillehammer.

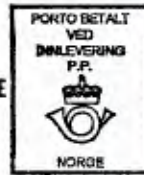
Se også historielagets hjemmeside, www.faaberghistorielag.no
E-postadressen er kirsten.andberg@tele2.no

*Brøgers Guttekor i Lillehammer kirke på 1950-tallet. Her er det mange kjente lillehammeringer. Vi har en del av navnene, men ikke alle. Gi oss beskjed om de du kjenner.
Foto: Hans T. Løkken.*

B

PRIORITAIRE

Nytt om gammelt

utgis av Fåberg og
Lillehammer Historielag,
Postboks 331, 2602 Lillehammer.
post@faberghistorielag.no
www.faberghistorielag.no

Lokalt boksalg på Lilletorget slo an

I forbindelse med årets Lillehammer-dager hadde Fåberg og Lillehammer Historielag stort boksalg på Lilletorget lørdag 21. juni. Arrangementet var i samarbeid med Dølaringen Boklag og Thorsrud lokalhistorisk forlag, godt støttet av Lillehammer Sentrum Drift.

Interessen for salget var stort, allerede da salgsfolkene begynte å sette opp standen ved ni-tiden om morgenen, hadde de første møtt fram for å sikre seg bøker de manglet i samlingen. Mange hadde laget lister og fikk anledning til å supplere og komplettere samlingen med bøker til godt reduserte priser. Mange kjøpte også hele serien på 26 bøker, som det også var et gunstig tilbud på denne dagen.

Erik Moseng var en av dem som kjøpte hele serien og meldte seg inn i historielaget. – Jeg liker spesielt godt å lese stoff fra krigen og fra mine tidlige barneår i Lillehammer, sa han.

Svein E. Nilsen kjøpte to sett av hele serien. – Jeg har selv bøkene fra før, men vil også gi serien til mine barn, sa han.

Også Dølaringen og Thorsrud hadde godt salg, og en bil med mannskap rakk ikke mer enn å hente bøker fra lagrene på Sutte-

Grethe Borgen, Kari Brennum og Kirsten Andberg fra Fåberg og Lillehammer Historielag hadde travle timer på Lilletorget lørdagen under Lillehammer-dagene. Foto: Ole H. Rønningen.

stad og i Christopher Bruuns veg, enda ble det en del ventetid på enkelte kjøpere. Selgerne opplevde at også tilreisende, særlig hytteeiere i området, sikret seg lokalhistoriske bøker til hyttebiblioteket.

– Selv om vi har trykt opp igjen flere årganger og pleier å trykke

et forholdsvis stort opplag, begynner det å bli få bøker igjen av enkelte årganger. Bok nr. 17, *Det muntre Lillehammer*, kom forøvrig i nytt opplag til forsommerens store lokalhistoriske boksalg i Lillehammer, sier leder i historielaget, Kirsten Andberg.

Forslag til oppgaver for historielaget

Med over 500 medlemmer er det sikkert flere som har ideer om ting laget burde engasjere seg med. Styret vil sette stor pris på om vi fikk inn forslag til ting vi kunne arbeide videre med.

Taubanen

I forrige utgave av "Nytt om gammelt" etterlyste Roar Torgersen bilder fra taubanen som gikk fra Moajordet til Nordseter under krigen. Han har dessverre ikke fått noen tilbakemeldinger. Vi prøver oss igjen.

Ta gjerne kontakt med Roar Torgersen dersom du vet om noen som kan sitte inne med opplysninger/bilder fra taubanen.

Register for årbøkene

Register for alle årbøkene er nå lagt ut på historielagets hjemmeside på internett.

www.faberghistorielag.no

Registrene vil heretter bli ajourført etter hvert som nye bøker utgis. Er det noen som gjerne vil ha en papirutgave, kan de henvende seg til Kari Brennum, tlf 61 25 99 84